

RECENSION

Leonard Terfelt som Leo i filmen med samma namn.

Originaltitel Sonet Film AB

Regi Josef Fares

Producent Anna Anthony

Manus Josef Fares

Foto Aril Wretblad

Roller Leonard Terfelt, Shahab Salehi, Josef Fares, Sara Edberg, Eva Fritjofson, Dragomir Mrcic, Pavle Kukulj, Jan Fares m fl

Sverige 2007

Längd i tid 1 tim 18 min

Censur tillåten från 15 år

Distributör novemberfilm

Leo

Det kan inte hjälpas: jag känner mig besviken på Josef Fares senaste film *Leo*. Han är ju begåvad, varför släppa ifrån sig ett halvfärdigt hastverk?

För den känns som ett hastverk, denna film som lanseras som en berättelse om s.k. oprovocerat gatuvåld som i sin tur skapar hämndbehov. Och så är den process igång som åt helvete bär.

Filmen har en enda riktigt stark sekvens: när en aggressiv kille med invandrarbakgrund ute på gatan stöter på huvudpersonen Leos flickvän medan han är på muggen. Det blir bråk men det tycks reda upp sig innan killen och hans kompis återvänder och kommer ifatt dem i bil, nu är de beväpnade med pistol. Leo får en pistol tryckt upp i munnen men undkommer med lite småblessyrer. Det är otäcka scener med stark autenticitetsprägel.

Efter det får Leo psykiska problem, han blir obalanserad, får svårt att sköta jobbet, tanken på hämnd mal inom honom. Han söker hjälp hos en psykolog, en kufisk figur som ger sämsta möjliga reklam för den yrkeskategorin, en gråskäggig Freud-parodi. Leo pratar med sina vänner, de avråder honom. När han envisas ställs kompisrelationen på prov: är vi vänner eller inte?

Här ligger filmens moraliska knutpunkt: ska man som vän ställa upp även på det man vet är galet? Tyvärr utvecklas det temat knappt alls. Efter några rätt platta ordväxlingar sätts jakten på förövarna igång.

Leo är en enkel, mycket endimensionell film, en historia från A till Ö, med en handling, rätlinjig som en ingenjörssritning. Ett brott har begåtts, brottslingarna jagas rätt på, poff poff - och slutet blir givetvis dubbelt tragiskt.

Ett angeläget ämne alltså, som ändå schabblas bort. Det har skett redan på manusstadiet. Våldsverkarna blir obegripliga, de finns bara i våldssituationerna, inte mer. Vad är de för sorts människor egentligen? Är de lika brutala dagarna i ända, eller finns något i deras gängkultur som gör dem lättprovocerade? Denna brist på fördjupning gör *Leo*, paradoxalt nog, till en icke-realistisk film, men en film om den abstrakta ondskan eftersom mördarna inte ges mänsklig gestalt. De blir bara symboler för ONDSKAN i sig, något gripbart som kan slå till när och hur som helst.

Man kan inte heller kalla *Leo* en film om oprovocerat gatuvåld. När sådant ägt rum - alltför ofta, alltför många tragiskt döda - har det smällt direkt. Här har våldsmännen avlägsnat sig, tänkt till, skaffat pistol - varför? Var flickans nej en sådan oerhörd provokation att det krävdes blodshämnd? Vilken sorts människosyn representerar i så fall dessa ogärningsmän? Sådana frågor uppstår ideligen, ett behov av fördjupning.

Överraskande nog är *Leo* bitvis rätt taffligt regisserad. Den har longörer, tystrnader som tyvärr inte laddas med dramatik men bara är stumma och alltför långa. Men framför allt havererar filmen i de två hämndsekvenserna. Jag fattar helt enkelt inte vad som sker. Hur går det till när Leos kompis (spelad av Josef Fares själv) blir dödad? Och samma sak med uppgörelsen på spelklubben. Ett kaos av skrikande karlar och plötsligt finns ett lik på golvet. Det känns mer än lowbudget, fanns inga pengar till omtagningar, kompletterande närbilder?

I dvd-versionen, körd i 27 tums tv, syns det faktiskt inte vem det är, även om man kan komma med en avancerad gissning.

Sedan undrar jag om det var så begåvat att ta alla scener i kronologisk ordning, och att Josef Fares själv spelar en av rollerna. Det gjorde ibland Hasse Ekman på sin tid, och det blev inte bra det heller.

Gunder Andersson